

RAMAZANSKI ZAKONIK

Analiza odredbi

Ramazanski zakon

- Donesen 1858. godine u sklopu tanzimatskih reformi
- Izvršena kodifikacija postojećih odnosa u agraru – ne radi se o reformskom aktu
- Ozakonio postojeće odnose u agraru – položaj čifluk sahibija
- Imao za cilj jačanje centralne vlasti kroz efikasnije prikupljanje poreza
- U Bosni i Hercegovini naknadno donesena Uredba o čiflucima u Bosni – Saferska naredba

Ramazanski zakon

- Ramazanski zakon uvodi sljedeću kategorizaciju zemljišta u Osmanskom carstvu:
 - 1) Mulk – zemlja u privatnom vlasništvu
 - 2) Mirije – zemlja u državnom vlasništvu
 - 3) Mevkufe – vakufske zemlje
 - 4) Metruke – zemljišta u općoj upotrebi
 - 5) Mevat – pusta zemljišta
- Zakon se najvećim dijelom bavio *mirije*, *mevkufe* i *metruke* zemljištima

Ramazanski zakon – analiza teksta

- Član 3.

Državna zemljišta (mirije) sačinjavaju dobro državne blagajne. Ona se sastoje od njiva, livada, pašnjaka, vrtova, staništa i ovim sličnih zemljišnih prostora...Ova zemljištva prodavala su se kupcem kojim se uručivahu gruntovni listovi tapije zvani

- Član 8.

Svaki stanovnik mora imati svoje posebno zemljište, od kojega mu se za dokaz pravnoga posjeda mora izdati posjednovni list (tapija)

Skupnost zemljištah jedne občine ili kotara ne može po izboru pripasti pojedincu ili više njih

Šta je uloga tapije?

Šta je svrha ograničenja prava vlasništva (drugi stav člana 8)?

Ramazanski zakon – analiza teksta

▪ član 9

Takva zemljišta, koja se mogu obrađivati, moraju se budi putem zakupa budi zajma obrađivati na sve načine zemljišnog obdjelavanja kao: uzorati, posijati.....

član 20

Ako tko zemlju na temelju posjedovnoga lista kroz vrijeme od 10 godina bez ikakvoga smetanja obradjiva i uživa, neima u pogledu te zemlje mjesta tužbi niti će se tužba primiti...

Šta za cilj imaju odredbe člana 9?

Kakve su ekonomske posljedice te obaveze?

Šta je cilj odredaba člana 20?

Ramazanski zakon – analiza teksta

- član 10
- ...Samo posjednik uživa isključivo pravo livadu kositi. Ovakve livade mogu se dozvolom vlasti uzorati i posijati
- član 25.

Vlasnik ne smije na svom zemljištu bez dozvole oblasti vinograde i voćnjake saditi, niti vrtove ili gajeve kultivirati

- član 31.

Bez dozvole oblasti ne smiju se na državnom zemljištu zgrade podizati.

Šta je svrha ovih odredaba?

Kako shvatate riječ „vlasnik“ u kontekstu ovih ograničenja?

Ramazanski zakon – analiza teksta

▪ Propisi o tapiji

član 3.

Tko kani svoje zemljište drugomu prodati, mora zaiskati od mjesnoga imama ili muhtara pečatom imama ili muhtara providenu potvrdu, u kojoj se naznačuje, da je on zakoniti vlasnik zemljišta, za koliko ga groša prodaje, u kom se selu ili kotaru nalazi, koje su granice i koliki je prostor. Ova potvrda će se, kad prodavalac i kupac ili njihovi punomoćnici k oblasti dođu, preuzeti i pohraniti.

član 4.

Ako tko svoje u provinciji nalazeće se zemljište drugomu prodati kani, mora si od okružne oblasti nabaviti izvještaj, da je to zemljište zaista njegovo vlasništvo.

Šta je svrha tapije?

PRAVNI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU

HVALA NA PAŽNJI!